

Papp Annamária

Idegennyelvű gyűjtemény – értékek és kihívások

Az Országos Idegennyelvű Könyvtár (OIK) öt évtized alatt kialakult többnyelvű gyűjteménye egyedi értéket képvisel. Sokféle igényt szolgál ki, váratlan kihívásoknak is sikeresen megfelel. A tanulmány betekintést nyújt az Országos Idegennyelvű Könyvtár gyűjteményének történetébe, hangsúlyozva azokat a tényezőket, amelyek a jelenlegi állomány kialakulását elősegítették. Igyekszik rávilágítani a többnyelvű gyűjtemény által képviselt értékekre, tárgyalja a könyvtár és a gyűjtemény előtt álló kihívásokat, és az ezekre adott válaszokat.

Szükséges-e többnyelvű gyűjtemény?

Az Országos Idegennyelvű Könyvtár (OIK) gyűjteménye a könyvtár történetével párhuzamosan alakult. A jogelőd 1956-ban jött létre, minisztertanácsi határozat eredményeként. A határozat 24. és 25. pontja az alábbiakat rögzítette:

„24. A budapesti Gorkij Könyvtár, a Magyar Szovjet Társaság orosz nyelvű könyvtára és a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár szovjet osztályának összevonásával – a művelődésügyi miniszter felügyelete alatt – állami orosz nyelvű könyvtárat kell létrehozni.”

„25. Az állami orosz nyelvű könyvtár neve: Állami Gorkij Könyvtár.” [1]

Az újonnan alapított könyvtár a Magyar–Szovjet Társaság Semmelweis u. 1. sz. alatti székházában kapott helyet. Egy fiókkönyvtár is tartozott hozzá, gyerekrészleggel és kottatárral, a Gorkij fasor 45. sz. alatti épületben. A Semmelweis utcai székházban a könyvtár nem tudta megkezdeni működését, mivel a gyűjtemény elhelyezését nem lehetett megoldani. A könyvek csomagokban álltak, sem kölcsönzésre, sem helyben használatra nem volt lehetőség.

A könyvtári szolgáltatások igénybevétele csak a Gorkij fasori fiókkönyvtárban volt megoldott. Egyre sürgetőbbé vált egy, könyvtári célokra alkalmas épületbe történő költöztetés megoldása. Jelenlegi, Budapest, V. Molnár utca 11. sz. alatti székhelyét, 1957 elején foglalhatta el az Állami Gorkij Könyvtár.

A gyűjtemény alapja tehát, három nagyobb könyvtár dokumentumaiból jött létre, ami számokban kifejezve összesen 175 483 db könyvtári egységet

jelentett. Ezek zömmel orosz nyelvű kiadványok voltak, de már ekkor számottevő magyar és idegen nyelvű mű volt a gyűjteményben [2]. Az alapítás évében a könyvtár gyűjtőkori szabályzata még nem készült el, a gyűjtés elveit egy ideiglenes működési szabályzat rögzítette, amely szerint az intézménynek a magyar-szovjet barátság minél szélesebb körű elmélyítését kell szolgálnia. Ennek megfelelően a könyvtár fő gyűjtőkörébe tartozott a Szovjetunió társadalmi rendjével, történelmével, földrajzával, kultúrájával kapcsolatos orosz nyelvű szakirodalom, szépirodalom, gyerekirodalom, ifjúsági irodalom, irodalomtudomány, zene, zenetudomány, művészet, könyvtártudomány. A kiegészítő gyűjtőkörbe kerültek a közgazdasági, munkaügyi, jogi, pedagógiai, nyelvészeti és a népszerű természettudományos művek. Fontos szempont volt, hogy ezek szovjet kiadványok legyenek. Ezen kívül a könyvtár beszerezte a Magyarországon, és más országokban kiadott, gyűjtőkörbe tartozó orosz nyelvű munkákat, illetve a szovjet művek magyar fordítását.

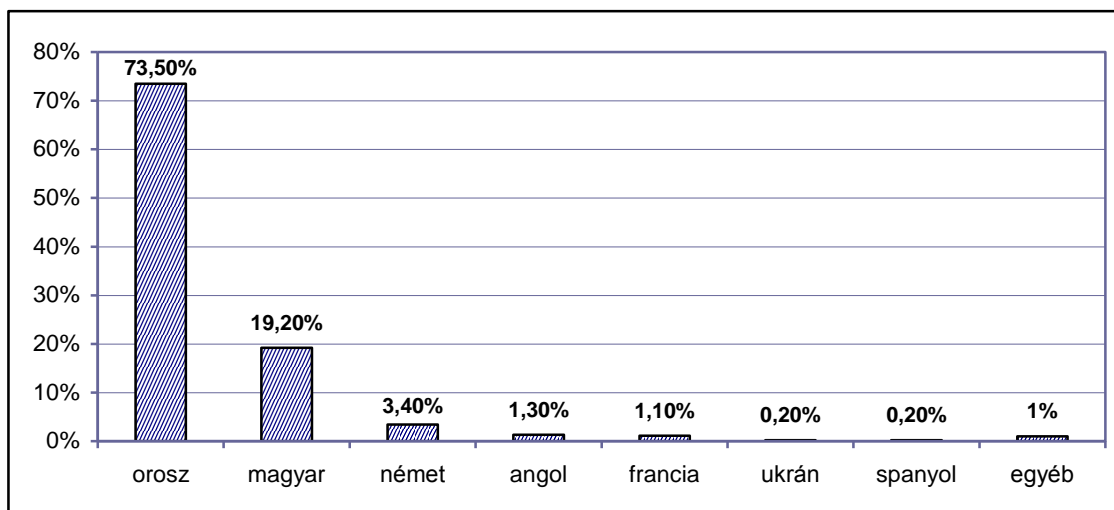
A következő évtizedekben több alkalommal is történt kísérlet a könyvtár funkciójának és gyűjtőkörének szélesítésére. Már az alapítás utáni években az akkori igazgató a *Népművelési Minisztériumba* benyújtott tervében kezdeményezte az állomány gyarapítását magyar, és más idegen nyelvű anyaggal, ügyelve arra, hogy a párhuzamos gyűjtést elkerüljék. Statisztikai adatokra és használói igényekre hivatkozva célként jelölte meg egy szélesebb látókörű közművelődési könyvtár kialakítását. Javasolta továbbá, hogy a könyvtár, az új funkcióhoz illeszkedve, viselje az *Állami Idegennyelvű Könyvtár* nevet. Kezdeményezését elutasították ugyan, de ennek ellenére a könyvtár, az orosz nyelvű dominanciát megtartva, a többnyelvű

könyvtár irányába fejlődik. Az állomány már 1957-ben 1970 db., főként adományból származó nem orosz nyelvű könyvvel bővült (1. ábra).

Ezt követően az 1962-ben kidolgozott gyűjtőköri szabályzat szintén állást foglalt az idegen nyelvű irodalom gyűjtésének szükségessége mellett, azonban ezt sem hagyták jóvá. Pár évvel később, 1969-ben ugyanezt a gyűjtőköri szabályzatot kisebb módosításokkal elfogadták, és az Állami Gorkij Könyvtárt az idegen nyelvű humán irodalom országos könyvtáraként határozták meg. Jelentős szolgáltatásbővítést jelentett az 1966-ban létrehozott nyelvstúdió, amely 30 nyelv tanulásához szükséges nyelvkönyvvel rendelkezett. A nyelvstúdió működésének alapjául szolgáló nyelvkönyvek és hanganyagok a többnyelvű gyűjteményt tovább gazdagították. Az Állami Gorkij Könyvtár, a gyűjtemény színvonalát, nagyságát és összetételét tekintve, 1969-ben már alkalmasnak mutatkozott a szakkönyvtári feladatok ellátására is. Az akkori *Országos Könyvtárügyi és Dokumentációs Tanács* (OKDT) a szakkönyvtári funkciót kiegészítő jellegként határozta meg a közművelődési funkció mellett. A szakma vitatta az idegen nyelvű szépirodalom gyűjtésének létjogosultságát, mivel a fővárosban, az *Egyetemi Könyvtárban* és a tanszéki könyvtárakban voltak idegen nyelvű szépirodalmi gyűjtemények, de mindenki elismerte azt, hogy az olvasók jelentős rétege ezekhez nem fér hozzá, illetve az idegen nyelvű irodalom nem áll rendelkezésre az igényeknek megfelelő mennyiségben. Ez volt a hetvenes évek elején, a fővárosi nagykönyvtárakkal közösen megtartott gyűjtőköri egyeztetés végkövetkeztetése. Így az Állami Gorkij

Könyvtár feladata lett az idegen nyelvű szépirodalom és szakirodalom beszerzése és szolgáltatása a tágabb értelemben vett olvasóközönség számára. Ezután kezdődött el az eredeti nyelvű szépirodalom és a vonatkozó szakirodalom intenzív gyűjtése. A hangsúly kezdetben a szocialista országok irodalmára, illetve a szovjet népek irodalmára helyeződött, később a gyűjtés kiterjedt más európai országok irodalmára is. Ha olvasói igény jelentkezett, távoli országok irodalmát, például japán, kínai, indiai szerzők műveit is beszerezték. A gyűjtőköri bővítés jogosultságát a használói statisztika igazolta. Míg 1960-ban 3674 beiratkozott olvasója volt a könyvtárnak, 1971-ben már 6586 olvasót tartottak számon.

A könyvtár történetében 1978-tól új korszak kezdődött. A könyvtári rendszer szervezetéről és működéséről szóló 5/1978 (XII. 12.) miniszteri rendelet az Állami Gorkij Könyvtárt országos feladatkörű szakkönyvtárrá minősítette, és egyben a nemzetiségi alapkönyvtárak hálózatának koordinációs központjává nevezte ki [3]. Ezt követően a könyvtár az alábbi három területen építette ki, és látta el a szakkönyvtári funkciókat: világirodalom és irodalomtudomány, zene és zenetudomány, nemzetiségi szépirodalom, valamint a nemzetiségi kérdés irodalma. Ennek megfelelően történt a gyűjtőköri szabályzat kialakítása, és a gyűjtemény további fejlesztése. A három szakkönyvtári feladathoz kapcsolódóan az intézményt 1980-ban tudományos kutatóhellyé nyilvánították. A szakkönyvtári és közművelődési feladatokat párhuzamosan látja el a könyvtár, egyszerre szolgálja a tudományt és a színvonalas művelődést.

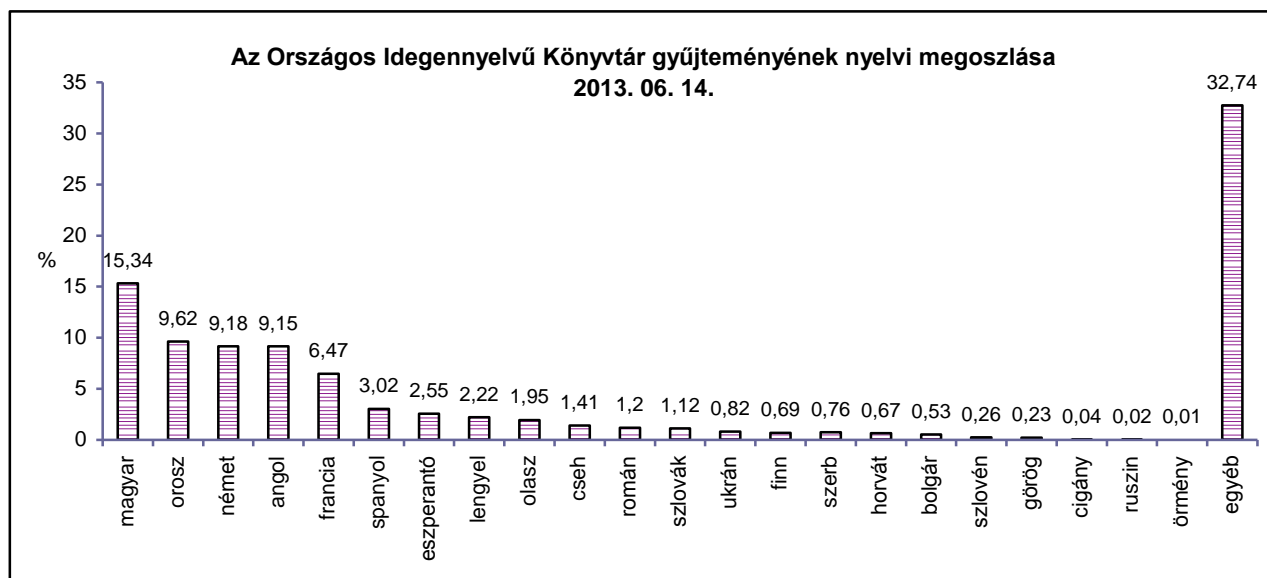

1. ábra A gyűjtemény nyelvi megoszlása 1957-ben

A gyűjtemény jelenleg

Az Állami Gorkij Könyvtár gyűjteménye, az új funkcióknak és használói igényeknek megfelelően gyarapodott, mára országos szinten egyedi gyűjteménnyé vált. Az intézmény az OIK nevet 1991. június 1-je óta viseli. A névcsera egyrészt a rendszerváltozás következménye volt, másrészt pedig az intézmény akkori vezetése úgy ítélte meg, hogy az új név a többnyelvű jelleget jobban kiemeli [4]. A könyvtár, az országos szakkönyvtári feladatoknak megfelelően, kiemelten gyűjti a kortárs világ-irodalom, az irodalomtudomány, a zene, a zenetudomány, a nyelvtudomány, a nyelvtanulás és -oktatás, valamint a kisebbségi kérdéskör könyvtári dokumentumait. Fontos szempont, hogy az eredeti nyelvű irodalmi művek magyar fordításai is meglegyenek a gyűjteményben. Az igényelt tudományos szakirodalom eredeti nyelven és magyarul is rendelkezésre áll. A humán tudományok további diszciplínái a kiegészítő gyűjtőkörbe tartoznak. A nyelvi változatosságot tekintve a gyűjtemény szintén egyedinek minősül. A közel 400 000 dokumentum 148 nyelven áll a használók rendelkezésére. A nyelvstúdióban jelenleg több mint 80 nyelv tanulásához állnak rendelkezésre nyelvkönyvek, CD-k, DVD-k. A statisztikai adatok (2. ábra¹) azt jelzik, hogy a legjelentősebb gyűjteményrész a magyar, ezt követi az orosz, a német, az angol, a francia és a spanyol. Feltűnik még néhány olyan nyelv, amely jelentősebb gyűjteményrészt alkot: például a finn,

a cseh, az eszperantó. Ezek esetében egy-egy jelentősebb adomány, hagyaték került a könyvtárba. Meg kell említeni itt az eszperantó gyűjteményrészt. A 80-as években, a *Magyar Eszperantó Szövetség* felkérésére, a jogelőd vállalta az eszperantó dokumentumok lehető legteljesebb körű gyűjtését, amely azóta is folyamatos munka. 2001-ben került a könyvtárba *Fajszki Károly* eszperantista könyvtáros híres magángyűjteménye, amely nagy népszerűségnek örvend a hazai és a nemzetközi eszperantó szervezetek tagjainak körében. A nemzetiségi gyűjteményrész esetében, az egyes nyelvek arányaiban nagyobb eltérések tapasztalhatók. Ha figyelembe vesszük az egyes nyelvek társadalmi kontextusát, ezek az értékek reálisak. Eszmei értékét tekintve minden nemzetiségi nyelv gyűjteményrésze egyaránt gazdag. A német világnyelv és egyben nemzetiségi anyanyelv is, ezért a gyűjteményben nagyobb arányt képvisel. A cigány nyelvváltozatok, a ruszin, az örmény kiadványok száma elenyészőnek tűnhet, de ez összefüggésben van az elérhető eredeti nyelvű kiadványok számával és az irántuk megnyilvánuló használói igényel. A 2011. évi nemzetiségi törvény szerint, a roma és az örmény nemzetiség esetében, a magyar is anyanyelvnek számít [5]. A nemzetiségi gyűjteményrész tartalmazza a 13 hivatalosan elismert magyarországi nemzetiség szépirodalmát, szakirodalmát, zenéjét, illetve a kisebbségi kérdéskör magyar- és világnyelveken hozzáférhető szakirodalmát.

2. ábra Nyelvi megoszlás napjainkban

Az OIK-ban a folyóirat-állomány nyelvi skálája minőség és mennyiség tekintetében mindig egyedülálló volt. Az alábbi bekezdésben közölt használoi vélemények rávilágítanak az idegen nyelvű folyóiratok jelentőségére, értékére. A teljes állomány közel 35 ezer kötetből áll, amelyből 400 kurrens periodika, 35 országból származik és 32 nyelven férhető hozzá. Jelenleg 208 olyan külföldi folyóirat van, amely hazai viszonylatban csak az OIK-ban érhető el [6].

Folyamatos igény az idegen nyelvek iránt

Az idegen nyelvek tanulása, az idegen nyelvű irodalom és más kultúrák megismerése iránti igény, eltérő motivációval ugyan, de mindig jelen van a társadalomban. A '60-as, '70-es években például az egyéni megismerési vágy, az információk korlátok kompenzációja vezérelhetette a könyvtárhasználót és a könyvtárost is. A könyvtár egy régi munkatársának visszaemlékezése szerint, *„Magyarországon akkor nehéz volt nyugati lapokhoz hozzájutni. Olyasmi, hogy elmegyek az újságoshoz, és veszek egy Newsweek-et vagy Time-ot, akkoriban elképzelhetetlen volt. A Gorkijba szórványosan már jártak nyugati lapok. ... De mikor beérkeztek a friss folyóiratok, akkor úgyszólván az én kezemen mentek át. Én – ahogy telt az idő, úgy három-négy év múltán – teljesen úgy éreztem magam informálság tekintetében, mintha nyugaton élnék, mert minden lényeges nyugati folyóirat ott volt a kezem ügyében”* [7]. Olvasói szempontból is ugyanez a kép rajzolódik ki. *„Kutatóként közép-európai kapcsolatokkal foglalkozom, mindig fontos volt számomra az idegen nyelvű szakirodalom. Általában a tájékozódás. Magyarországon sok mindenhez hosszú ideig csak a Gorkij Könyvtárban lehetett hozzáférni”* [8]. *„Az ember egy ilyen nagy gyűjtőkörű könyvtárba, ill. speciális gyűjtőkörű könyvtárba mint az Idegennyelvű nyilván azzal az igénnyel jön, hogy itt mindent megtalál, ami megjelenik a világban. Újdonság, itthon még alig csiripelnek róla, már fordítja mondjuk az Európa Kiadónál valaki, de már itt olvashatja eredetiben azt az Ulickaja-regényt, amit beszerezték [9]”*.

Jelenünkben az egyéni megismerési vágyra ráerősít a globalizációs folyamatok által generált kommunikációs igény, és a gyors technológiai fejlődés által előidézett megfelelési szükséglet. A különböző kultúrákhoz tartozó személyek érintkezése hétköznapi jelenség, ez ébreszti a társadalomban a nyelvtanulás és az interkulturális tanulás iránti igényt. A hatékony kommunikáció feltétele a nyelvhez tartozó kulturális háttér ismerete. Az

egyéni és társadalmi versenyképesség érdekében az élethosszig tartó tanulás alapvető érdek és szükséglet. Az eredményes döntéseket csak megfelelő információk birtokában lehet meghozni. A több nyelvet ismerők többféle forrásból szerezhetnek információt. Ez pedig az innováció motorja. Új ötleteket, újfajta problémamegoldási módokat, megközelítéseket eredményez. Az OIK többnyelvű gyűjteménye biztosítja a társadalom számára a nyelvtanulás, a többféle forrásból történő minőségi információ megszerzésének lehetőségét.

Kihívások

Az OIK, mint minden szakkönyvtár, rétegigényt szolgál ki. Az évtizedek során kialakított, országos szinten egyedi gyűjtemény szellemi értéket képvisel, amely az eredményes kutatás és tanulás alapja. A megalapítás óta eltelt idő alatt, a könyvtári környezet drasztikus változásokon ment keresztül, de a gyűjtemény továbbra is betölti ugyanazt a szerepet, mint a kezdetekben. A benne kódolt információra továbbra is fokozott igény mutatkozik.

A gyűjteményszervezésben állandó kihívást jelent a megfelelő nyelvi skála, és az egyes tudományterületek lefedettségének megoldása. Folyamatosan szem előtt kell tartani azt, hogy változatos, de ugyanakkor hatékony, kiegyensúlyozott gyűjtemény álljon rendelkezésre, és a használók megtalálják a szervezett oktatáshoz, az önképzéshez, és a szabadidő igényes eltöltéséhez szükséges információt, dokumentumokat. A gyűjtőkörben kiemelt nyelvek dokumentumállományát nyelvi referensek gondozzák, akik jól ismerik az adott nyelvet és a hozzá tartozó irodalmat, kultúrát. Jelenleg 20 nyelvterület szakszerű gondozása megoldott, amelyet 14 nyelvi referens végez. A többi gyűjteményrész karbantartása közvetítő nyelvek segítségével történik.

További kihívás, hogy a gyűjtemény ne csak kiszolgálja az igényeket, hanem hozzáadott értéket is nyújtson. Bizonyos mértékben elébe is menjen az igényeknek, érdeklődést keltsen, igényt teremtsen. Ezért a gyűjtemény és a benne rejlő értékek népszerűsítése folyamatos. A könyvtár honlapján, blogján hetente jelennek meg újdonságlisták, könyvajánlók, ismertetések, amelyek a közösségi oldalakon is követhetők.

Az információhordozók szintjén újabb kihívással kell szembenézni. Ahogy egyre növekszik az igény a digitális tartalom iránt, egyre élesebben vetődik

fel a dokumentumok fizikai birtoklásának és a tartalomhoz való hozzáférés biztosításának ellentéte. A pillanatnyi igény és a trendek alapján egyértelműnek tűnik, hogy a hozzáférés megoldásának irányába lesz érdemes elmozdulni. A digitális tartalom hosszú távú szolgáltatásával és felhasználásával kapcsolatban azonban egyre több korlátozás van érvényben, sok a megoldatlan probléma, a nyitott kérdés [10]. Jelenleg a kettő közötti egyensúly megtalálásán van a hangsúly. Mindkét információhordozó típus jelenléte egyaránt fontos a gyűjteményben. A nyomtatottan és elektronikusan hozzáférhető tartalom különböző igényeket szolgál ki. Az OIK gyűjteményének jelentős része hagyományos dokumentumokból áll. Ezt kiegészíti többféle, a gyűjtőkörbe illeszkedő, előfizetett, teljes szövegű adatbázis.

A gyűjteményszervezés talán legnagyobb kihívása a gyűjtemény színvonalának fenntartása és fejlesztése a jelenlegihez hasonló válságos időszakokban, mikor a kiadványok, és az információ mennyiségi növekedése és a beszerzésre fordítható források csökkenése egyszerre érezteti hatását. Ilyenkor alternatív források bevonására, és ezek minél hatékonyabb kihasználására van szükség. Válság idején folyamatos gyarapítási forrásnak mondható a kötelespéldány és a fölöspéldányválogatás. Az időszakos források közül, a pályázatok, adományok jelentenek segítséget. Az adományok kapcsán fontos kiemelni az *OIK Könyvmenhely* szolgáltatását, amely lehetőséget nyújt az olvasóknak arra, hogy támogassák a könyvtárat, hozzájáruljanak a gyűjtemény fejlesztéséhez: a számukra fölöslegessé vált könyveket, egy erre a célra kijelölt polcon elhelyezve, a könyvtárnak adományozhatják. A *Könyvmenhely* jól működik, szinte naponta érkeznek kisebb-nagyobb mennyiségben könyvek, közöttük számos olyan, amely gazdagítja a gyűjteményt. Minden adomány esetében fő kritérium a szabad felhasználás. Csak a gyűjtőkörnek megfelelő könyvek kerülnek állományba, a többit értékesíti a könyvtár. A bevétel gyűjteményfejlesztési célokat szolgál. Ezek az alternatív források, hasznosságuk ellenére, csak szükségmegoldások. Kis mértékben enyhítik a hiányt, hozzájárulnak az állomány frissítéséhez, rongált példányok költségmentes lecseréléséhez, de a tervszerű állománygyarapítást nem helyettesítik. A keletkezett hiány pótlására, az olvasói kérések teljesítésére, csak megfelelő forrás rendelkezésre állása mellett van lehetőség.

A kihívások sikeres teljesítésének egyik garanciája a gyűjteményszervező referensek felkészültsége,

szakértelme, rugalmassága. A másik, szintén alapvető tényező a gyűjteményfejlesztéssel kapcsolatos döntések meghozatalában a használók visszajelzése, ugyanis a használó elégedettsége a könyvtár sikerességének mércéje. Az igények megismerése érdekében fontos a használókkal való állandó kapcsolat. Erre a célra több jól bevált módszer is rendelkezésre áll. A használók igényeiket jelezhetik személyesen, külön erre a célra készült „*Beszerezési javaslat*” cédulákon, amelyek a használói terekben folyamatosan rendelkezésre állnak, illetve további kommunikációs csatornákon. A könyvtárban gyakran történnek a szolgáltatásokra és a gyűjteményre vonatkozó, a fejlesztési irányok azonosítását célzó elégedettségmérések. A használókkal való kommunikáció sikeres. A gyűjteménnyel kapcsolatos igények, beszerzési javaslatok szinte folyamatosan érkeznek. A legutóbbi, online is közzétett három oldal terjedelmű elégedettségmérési kérdőívet, már a közzététel utáni az első napon 280-an töltötték ki. Ez nyomatékos megerősítése annak, hogy az OIK gyűjteménye és szolgáltatásai sokak számára értékesek. A használók érdeklődnek a könyvtárral kapcsolatos ügyek iránt, tapasztalják, hogy javaslataik, adományaik, hasznosulnak, ezért szívesen vesznek részt a további kezdeményezésekben, fejlesztésekben.

Az OIK és többnyelvű gyűjteménye számos akadály és nehézség ellenére meg tud felelni az iránta támasztott elvárásoknak és kihívásoknak. Ez legélesebben versenyhelyzetben, illetve olyankor bizonyosodik be, amikor hirtelen nagyobb igény jelentkezik egy addig kevés érdeklődésre számot tartó szerző művei iránt. Az egyik ilyen példaként felhozható próbatétel 2009-ben, az *Irodalmi Nobel-díj* kiosztása után jelentkezett. A díjazott szerző, *Herta Müller* művei iránt keletkezett igényt, a fővárosban csak az OIK tudta kiszolgálni. Nem sokkal később, 2010-ben az OIK elnyerte az *Év Könyvtára* címet, amely odaítélésének egyik fő kritériuma a hatékony forrásfelhasználás volt a pályázó intézmény részéről. A közelmúlt gazdasági recessziója alatt a könyvtár sikeresen gazdálkodott, gondot fordított a gyűjtemény színvonalának megtartására, amely a regisztrált használók számának növekedésében mutatkozott meg.

Záró gondolatok

A többnyelvű gyűjtemény fő értéke a sokféleségben rejlik. Többféle igénynek tud megfelelni, hatékonyan tudja szolgálni a kutatást, a szervezett képzést, és az egyéni tanulási igényeket. A könyv-

tárnak és gyűjteményének a megalapítás óta számos nehézséggel, bizonytalansággal kellett megküzdenie, de mindig sikerült nemcsak megőriznie, hanem növelnie értékét, társadalmi hasznosságát. A gyűjtemény jövőbeli feladata ugyanez: megfelelni a kihívásoknak, biztosítani, illetve növelni az értéket.

Irodalom

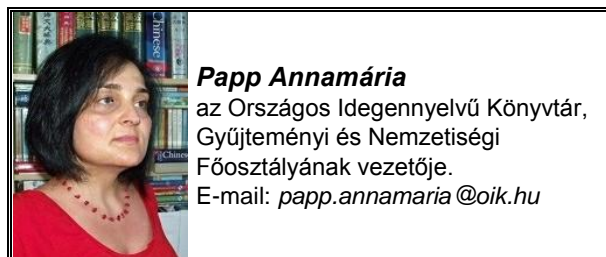
- [1] A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának 1018/1956.(III.9.) M.T. sz. határozata a könyvtárügy szabályozásáról szóló 1956. évi. 5. sz. tv. végrehajtásáról. = Törvények és rendeletek hivatalos gyűjteménye 1956. Budapest : Közgazd. és Jogi Kvk., 1957. p. 138–141.
- [2] ESZESNÉ MERÉSZ Irén: Az útkeresés évtizedei. = Szerk. Eszesné Merész Irén: Az Állami Gorkij Könyvtár Évkönyve. Budapest, Állami Gorkij Könyvtár, 1988. p. 12–16.2
- [3] A kulturális miniszter 5/1978. (XII. 12.) KM számú rendelete a könyvtári rendszer szervezetéről és működéséről. = Magyar Közlöny, 86. sz. 1978. p. 927–936.2., 3. sz. Melléklet
- [4] JUHÁSZ Jenő: Állami Gorkij Könyvtárból Országos Idegennyelvű Könyvtár ... = Az Országos Idegennyelvű Könyvtár Évkönyve. Budapest, Országos Idegennyelvű Könyvtár, 2004. p. 13.
- [5] 2011. évi CLXXIX. törvény A nemzetiségek jogairól. = Magyar Közlöny, 154. sz. 2011. p. 37866–37943. 5/22.
- [6] MENDER Tiborné: A sokszínűség: érték! Az Országos Idegennyelvű Könyvtár 2010-ben elnyerte az Év Könyvtára címet. = TMT, 58. köt. 3. sz. 2011. p. 88.

- [7] Interjú Terebess Gáborral. = Az Országos Idegennyelvű Könyvtár Évkönyve. Budapest, Országos Idegennyelvű Könyvtár, 2006. p. 142.
- [8] Interjú Kiss Gy. Csabával. = Az Országos Idegennyelvű Könyvtár Évkönyve. Budapest, Országos Idegennyelvű Könyvtár, 2006. p. 157–158.
- [9] Interjú Nagy Gáspárral. Az Országos Idegennyelvű Könyvtár Évkönyve. Budapest, Országos Idegennyelvű Könyvtár, 2006. p. 114.
- [10] TEDD, Lucy A. – LARGE, Andrew: Digital Libraries. Principles and Practice in a Global Environment. München, K. G. Saur, 2005. p. 189–213. ISBN 3-598-11627-6

Megjegyzések

- ¹ A 2. ábra szemlélteti a gyűjtemény aktuális nyelvi megoszlását. A teljes nyelvi skálát lehetetlen egyetlen grafikonon megjeleníteni, ezért itt csak a gyűjtőköri és a használói igények szempontjából fontos nyelvek, így a nagy világnyelvek, illetve a nemzeti-ségi anyanyelvek jelennek meg.
- ² A Könyvtár és a gyűjtemény 1956–2000 közötti történetével kapcsolatos adatok forrása.

Beérkezett: 2013. VII. 4-én.

Papp Annamária

az Országos Idegennyelvű Könyvtár,
Gyűjteményi és Nemzetiségi
Főosztályának vezetője.
E-mail: papp.annamaria@oik.hu

Aleph 500 a Könyvtár- és Információtudományi Intézetben

Az informatikus könyvtáros képzésben elsajátítható ismeretek bővítése érdekében, az ELTE Egyetemi Könyvtár jóvoltából 2013 nyarán a Könyvtár- és Információtudományi Intézet 20 fős géptermében elérhetővé vált az egyetem könyvtári hálózatában működő Aleph 500 integrált könyvtárgépesítési rendszer valamennyi modulja. A rendszer oktatási célú felhasználására elsősorban a *Formai feltárás, dokumentum-leírás 1-3.*, *A formai feltárás korszerű módszerei*, valamint az *Adatbázisépítés és könyvtárgépesítés 2.* tárgyak keretében kerül sor a 2013/2014-es tanév őszi félévtől. A gyakorlatorientált kurzusok elvégzésének köszönhetően hallgatóink megfelelő szintű felkészültséggel kezdenek meg a könyvtári szakmai gyakorlatokat az Aleph 500 rendszert alkalmazó gyűjteményekben.

Forrás: <http://elte-lis.blogspot.hu/2013/09/aleph-500-konyvtar-es.html>